

Erdély etnikai és felekezeti statisztikája 1850-2002

Helységnévtár (Részletes mutató az I–V. kötetekhez)

Bevezető

Jelen összeállítás a csikszeredai Pro-Print Kiadó által 1998–2002 között „Erdély etnikai és felekezeti statisztikája” címmel közreadott hat kötetes mű utolsó kötetének frissített és javított, elektronikus változata.

Az első öt kötetben foglalt adattár gyors használatát szolgáló egyszerű – román–magyar és magyar–román – helynévmutató a helységek utolsó hivatalos, illetve közhasználatú (román és magyar) nevein kívül nem tartalmaz más településtörténeti adatot. Így nem szerepel benne az illető helység maitól eltérő neve vagy a régebbi felvételek időpontjában érvényes közigazgatási hovatartozása sem. Hiányukban az adattár használójának, ha a keresett települést csak valamely korábbi nevéen ismeri, egyéb forrásokat kell igénybe vennie a gyakran körülményes azonosításhoz. Még nehezebb a dolga akkor, ha – adatellenőrzés vagy további adatok kikeresése céljából – egy-egy településnek a feldolgozott forrásokban próbál a nyomára bukkanni. Az eredeti közlemények ugyanis a települési sorokat többnyire az éppen aktuális, népszámlálásról népszámlálásra változó közigazgatási beosztás szerint csoportosítják.

Fontosnak tartom tehát az egyszerű mutatóban nem szereplő – a települések mindenre kiterjedő azonosításához és visszakereséséhez azonban feltétlenül szükséges – helységnév- és közigazgatástörténeti ismeretanyag közzétételét is.

Ez a – részletes – összeállítás ezen felül további adalékokkal szolgál a kutatónak.

Mint ismeretes, a jelenkori Erdély területének egészére kiterjedő településenkénti nemzetiségstatisztikai idősorok az 1880. évi magyar népszámlálás anyanyelvi felvételével indulnak. Ezt megelőzően 1850-ben az osztrák hatóságok is tudakolták a népesség nemzetiségi hovatartozását, e számbavétel községenkénti eredményei azonban csupán a történeti Erdélyből ismeretesek. A Királyhágón inneni terület adathiányának részleges pótlására a nyomtatásban megjelent II. és III. kötet bevezetőiben hosszasan idéztem nagynevű statisztikusunk, Fényes Elek korabeli tájékoztató adatait. Fényes ugyanis 1836–1840-ben megjelent hat kötetes országleíró munkájában a népesség nyelvi megoszlását – a katonai végvidék és a történeti Erdély kivételével – helységenként feltüntette. Nyelvi minősítéseit az egyházi sematizmusok vallásfelekezeti adataira alapozta, ez utóbbi számok javarészt az 1830 körüli évekből valók. A régi Erdélyt ugyanez időből treuenfeldi Lenk Ignác, nyugalmazott osztrák altábornagy földrajzi lexikona írja le hasonló módon. Az 1820-as évek elejétől gyűjtött adatainak forrásai: a Gubernium hivatalától kapott kimutatások, egyházi névtárak, adóösszeírások, a határőrvidékről katonai nyilvántartások. Ignaz Lenk 1839-ben, Bécsben megjelent négy kötetes munkájában – számadatok nélkül – bemutatta a helységek nemzetiségi és vallási megoszlását is.

A népesség anyanyelv szerinti rendszeres számbavételét megelőzően további – becslésen alapuló – etnikai adatközlésekről is tudunk. Közöttük első helyen a jeles osztrák statisztikus, Carl Czoernig vizsgálódását kell említeni. Az 1857. évi népszámlálásból kimaradt nemzetiségi kérdőpont hiányát tudományos alaposságú számításaival ő hidalta át.¹ Később Fényes Elek is kísérletet tett Magyaror-

---

¹ Magyarországra és Erdélyre vonatkozóan: Tafeln zur Statistik der Österreichischen Monarchie. K. K. Direction der administrativen Statistik. Neue Folge 3. Bd. 1855-57. I. Teil. Wien, 1861. 52–57. p.

szág 1857. évi nemzetiségi-nyelvi viszonyainak meghatározására, az ő próbálkozását azonban kevésbé ítélnék sikeresnek, mivel számításait az osztrák népszámlálásokkal szembeni nemzeti visszahatás befolyásolta, így azok a magyarság irányában erősen elfogultak voltak.² Az 1869. évi első magyar népszámlálás alkalmával elmaradt nemzetiségi felvétel hiányát az év eleji népiskolai összeírás nyelvi felmérése alapján Keleti Károly pótolta ideiglenes jelleggel.³ Adatainak kiigazítása céljából utóbb Vizneker Antal végzett – hasonló alapokon – újabb becslést.⁴

E törvényhatósági részletezésű statisztikai közlések mellett két – félhivatalosnak minősíthető – adattári forrás is rendelkezésünkre áll a korabeli nyelvi állapotok feltérképezésére. Az egyik az 1863-ban megjelent úgynevezett B.-R.-A.-P. Helynévtár, amelyet a Helytartótanács rendeletére 1862/63-ban közigazgatási céllal készült községi jegyzékek alapján állítottak össze. A Helytartótanács által bekért adatok között szerepelt a „túlnyomóan divatozó nyelv”, vagyis annak a nyelvnek a megnevezése, amelyet a település népességének több mint fele beszélt; abszolút többség hiányában a lakosság nyelvét vegyesnek kellett minősíteni. A B.-R.-A.-P. Helynévtár ebben a vonatkozásban többet nyújt a statisztikusok becslésénél, hiszen a vonatkozó információkat helységenként részletezi. Használhatóságát erősen behatárolja, hogy csupán a megnevezett nyelvek felsorolására szorítkozik (olykor tévesen), tehát a vegyes települések nyelvi arányait nem mutatja ki, emellett sokszor elenyésző kisebbséggel bíró településeket is vegyes nyelvűnek minősít, esetenként éppen a kisebbségben lévő nyelvet állítva az első helyre; a korabeli Erdély településeit pedig nem foglalja magában. A következő, 1873. évi helységnévtár az egyes községek és városok lélekszáma mellett ugyancsak közli az illető településen élő anyanyelvi csoportok megnevezését, és immár kiterjed a Királyhágón túlra is.

A négy települési adattár (Fényes Elek és Ignaz Lenk 1830-as években készült munkái, valamint az 1863. és 1873. évi helységnévtárak) anyanyelvi, illetőleg nemzetiségi minősítései korlátozott érvényességük ellenére érdemesek a kutató figyelmére – a rendszeres felvételeket megelőző évtizedek etnikai viszonyait illetően általában, a történeti Erdélyen innen pedig különösen, tekintettel e helységek nemzetiségi megoszlására vonatkozó ismereteink hiányára az 1850. évi népszámlálás időpontjában –, így hasznos kiegészítői lehetnek az „Erdély etnikai és felekezeti statisztikájá”-ban foglaltaknak. Ezért a részletes mutatóban ezeket az információkat is elhelyeztem.

Fényes Elek közléseinél utalok közelebbi föllelhetőségükre, mivel községleírásai nem egyszerű betűrendben, hanem a korabeli megyék és – a Részek, valamint Arad, Csanád és Krassó megyék kivételével – járások szerint csoportosítva követik egymást. Összeállításom így Fényes művéhez is mutatóul szolgál, amire azért is szükség van, mert idézett nyelvi leírásai csak a községenkénti felekezeti adatok révén számszerűsíthetők. Fényes Eleknek egyébként – reprint újra kiadása révén – közismertebb 1851-ben megjelent Geographiai Szótára, amely előző nagy művén alapul. Ez a helységeket már névtárszerűen sorakoztatja. Az eredeti leírásokon sokban változtatott, számszerű adatai és különösen nyelvi minősítései azonban – legalábbis az érintett területen – többnyire azonosak az egy évtizeddel korábbiakkal. Az itt-ott található eltéréseket ugyancsak beépítettem a részletes mutatóba.

Jóllehet az 1863. és 1873. évi helységnévtárból idézett információk – a helységek betűrendes elrendezése folytán – a forráskötetekben különösebb nehézség nélkül visszakereshetők, a települések akkori hovatarozását e mutatóban mégis feltüntettem. Ezáltal ugyanis az 1876. évi közigazgatási rendezést közvetlenül megelőző, történelmi hagyományokon alapuló politikai beosztás nagyjában-egészében felidézhető. Az 1869. évi számbavétel eredményeit tudvalevően még e szerint tették közzé, a községi adatokat azonban néhány helyi kiadású törvényhatósági monográfiát leszámítva nem publikálták. Hiányukat egészen szűk keretek között – a házak számára és a lélekszámra szorítkozva – éppen az 1873. évi helységnévtár pótolta. Igaz, az időközbeni átszervezések következtében az ott rögzített közigazgatási beosztás sem mindenben egyezik az 1869. évi – adatait többségükben járásonként összegző – népszámlálási közleményben foglalttal. Azt járások szintjén a B.-R.-A.-P. Helynévtár tükrözi hívebben, amely azonban – mint fentebb említettem – a Királyhágón túlra nem terjeszkedik ki. Ezen a

² Fényes Elek: A magyar birodalom nemzetiségei, és ezek száma vármegyék és járások szerint. Pest, 1867, Emich G. 77 p.

³ Keleti Károly: Magyarország nemzetiségei statisztikai szempontból. = Statisztikai és Nemzetgazdasági Közlemények. VIII, 1871. 1. sz. 16–19. p.

⁴ Vizneker Antal: A nemzetiségek aránya Magyarországon az 1851-iki, 1870-iki és 1881-iki népszámlálások alapján. Budapest, 1887. 41–46. p.

területen a korabeli állapotokról a népszámlálási források közül az Országismeai tabellák nyújt többé-kevésbé helytálló eligazítást. E feltehetően 1862-ből származó statisztikai jegyzék egy, Erdély nemzeti alapon történő újjászervezésére vonatkozó javaslat mellékleteként készült, s a települések 1857. évi főbb adatait a tervezett közigazgatási beosztás szerint csoportosítja (a Partium nélkül).⁵ Táblaanyagának utolsó oszlopában egyúttal azt is kimutatja, hogy az így felsorakoztatott helységek a dokumentum születésének időpontjában melyik aktuális közigazgatási egységhez tartoztak, széljegyzetei alapján tehát az 1869. évi népszámlálási közlemény – e jegyzetekkel nagyjából egyező – politikai felosztása a Királyhágón túl is rekonstruálható. Mutatómba ugyan elsődlegesen nem ezt a munkát, hanem Gámán Zsigmondnak az alkotmányos közigazgatás visszaállítását követően készített erdélyi helységnévtárát építettem be (általam használt második kiadása a B.-R.-A.-P. Helynévtárral egy időben, 1863-ban jelent meg), éltem azonban a két mű egybevetése nyújtotta ellenőrzés lehetőségével. Ennek megfelelően – szögletes zárójelk közt – kiegészítésképpen szerepeltetem az Országismeai Tabellák vonatkozó ismeretanyagát, ha az eltér a helységnévtártól. (Többnyire az 1869. évi népszámlálási kötetben rögzített állapotokhoz áll közelebb.) Emellett feldolgoztam a Tabellák névanyagát, továbbá – mint különleges érdeklődésre számot tartó történeti adalékot – magát a közigazgatási tervezetet is. Hangsúlyozom természetesen, hogy egy meg nem valósult elképzelésről van szó. Az Országismeai Tabellák információit – e sajátos forrást a többitől nyomtatékosan elkülönítendő – évszám helyett (O.T.) jelzés azonosítja.

A Partiumra (Zaránd, Közép-Szolnok és Kraszna megyékre, valamint Kővár vidékére) vonatkozóan az említett forrásokat nem aknáztam ki teljesen. Miután a Részek helyet kaptak a B.-R.-A.-P. Helynévtárban, e négy törvényhatóságnál figyelmen kívül hagytam Gámán Zsigmond párhuzamos feldolgozását, jóllehet annak járási felosztása sokban eltér az előbbiétől. Részletes mutatóm gyakorlati szempontjain túlmenően azonban nem volt célom a közigazgatási változások minden részletre kiterjedő nyomon követése. Feltártam ugyanakkor Lenk forrásművét (láthatóan Gámán Zsigmond is sokban tőle merített), nemzetiségi vonatkozásainak idézése mellett rendkívüli alaposságára, és különösen kiterjedt névanyagára való tekintettel. A partiumi törvényhatóságok akkori járási beosztását – amit Fényes Elek csak töredékesen közölt – szintén innen idézem.

Végezetül megemlítem, hogy bár formáját tekintve az 1920. évi Dictionarul is helységnévtár, szintén indokolt a benne foglalt helységek adminisztratív hovatartozásának részletezése. A Dictionarul adatait ugyanis Jakabffy Elemér „Erdély statisztikája” című kötetében újraközölte,⁶ s ez – a magyar közönség előtt ismertebb, forráskötet gyanánt is előszeretettel forgatott – feldolgozás az adatsorokat már a korabeli megyei, járási beosztás szerint (a közigazgatási egységeket magyar megnevezésük sorrendjében, a neveket románul is feltüntetve) csoportosítja.

A szócikkek felépítése

Mutatóm fő része tulajdonképpen helységnévszótár, amely a felvett települések különböző neveit és a státusukra, helyzetükre, közigazgatási-területi hovatartozásukra, valamint a fentebb említett 19. századi forrásokból a nemzetiségre, illetőleg a beszélt nyelvekre vonatkozó információkat gyűjti egybe. Az egyes adatsoportokat • jel választja el egymástól. A szócikkek besorolásának alapja a helység – többnyire mai hivatalos – román neve (azon pár tucat település kivételével, melyek nevének nincs vagy nem volt föllelhető román megfelelője).

• A vastag szedéssel kiemelt címszót ( )-ben a település 2002. évi közigazgatási beosztásának leírása követi. Elsőként annak az alapfokú igazgatási egységnek a neve olvasható, melyet az illető helység alkot, vagy amelyhez közvetlenül tartozik. Miután a helységek fölé rendelt település többnyire község, az egyszerűség kedvéért ezt külön nem jelölöm, egyébként a fölé rendelt közigazgatási egység

⁵ A kézirat jellegű nyomtatott forrásra és rendeltetésére Dányi Dezső hívja fel a figyelmet: Erdély 1857. évi népszámlálása. Budapest, 1992, Központi Statisztikai Hivatal. 7. p., Az 1850. és 1857. évi népszámlálás. Budapest, 1993, Központi Statisztikai Hivatal. 17. p. Az Országismeai tabellák, román nyelvű újrakiadása révén – Recensământul din 1857. Transilvania. Universitatea „Babeş-Bolyai” Cluj-Napoca, Catedra și Laboratorul de Sociologie. Traian Rotariu coordonator. Cluj-Napoca, 1996, Editura Staff. 280 p. (Studia censualia Transsilvanica) – napjainkban a szélesebb kutatói kör rendelkezésére áll.

⁶ Jakabffy Elemér: Erdély statisztikája. Lugos, 1923, Magyar Kisebbség. VII, 143 p.

neve előtt a megyei város (municipium), vagy város kifejezések román rövidítése (mun., or.) áll. Ezután a megye betűjele, majd – feltéve, hogy nem valamely községhez tartozó faluról van szó, ugyanis az előbbihez hasonló megfontolásból azt sem jelzem – a címszóként kiemelt település közigazgatási státusának (megyei város vagy város – illetve annak központi települése, ha több helységből áll⁷ –, a megyei várost vagy várost alkotó egyéb település, a megyei városhoz vagy városhoz tartozó falu) román megnevezése, vagy annak rövidítése (mun., oraș, loc., sat) olvasható. Ha a helység valamely község központja, szerepkörére a község szó román rövidítése (com.) utal. A megyei városok és városok igazgatása alá tartozó helységek besorolását az 1974. évi román helységnévtárban foglaltak szerint adom meg.⁸ (Az ezt követően várossá nyilvánított, több helységet felölelő települések – 1992-ig Aninoszabányatelep, Felek, Radnót, Szinérváralja, Talmács, majd 2002-ig Aranyosbánya, Facsád és Tövis – központja alá rendelt helységeknel megfelelő forrás hiányában a település minősítése hiányzik.) A települések esetleges beolvadását vagy szétválását → jelzi, amit azon település mai román neve követ, amelybe a szócikként szereplő helység időközben beolvadt, vagy – a neveket + jellel elválasztva – amelyek az idők során létrejöttek belőle. Ilyenkor értelemszerűen ez utóbbi helységek mai közigazgatási hovatartozása szerepel zárójelben – a fentebbiektől némileg eltérően, státusuk egyszerűsített jelzésével.

A főbb besorolási típusok szócikkbeli megjelenítését az alábbi példákon szemléltetem:

Bobda (Cenei, TM) = Bobda, Cenei községhez tartozó falu Temes megyében.

Bobâlna (Bobâlna, CJ, com.) = Bobâlna falu, az azonos nevű község központja Kolozs megyében.

Araci (Vâlcele, CV, com.) = Araci falu, Vâlcele község központja Kovászna megyében.

Arad (Arad, AR, mun.) = Arad, megyei város Arad megyében.

Sovata (Sovata, MS, oraș) = Sovata, város Maros megyében.

Căpeți (or. Sovata, MS, loc.) = Căpeți, Sovata várost alkotó település Maros megyében.

Sărățeni (or. Sovata, MS, sat) = Sărățeni, Sovata városhoz tartozó falu Maros megyében.

Ața → Ivăneș (Bicaz-Chei, NT) = Ața, önállóságát veszített település, a Neamț megyei Bicaz-Chei községhez tartozó Ivăneș falu része lett.

Babarunca → Săcele (or. Săcele, BV) = Babarunca, önállóságát veszített település, a Brassó megyei Săcele város része lett.

Băilești → Brădet (or. Întorsura Buzăului, CV) = Băilești, önállóságát veszített település, beolvadt Brădet helységbe, mely ma a Kovászna megyei Întorsura Buzăului város igazgatása alá tartozik.

Agrișul Becleanului → Agrișu de Jos + Agrișu de Sus (Șieu-Odorhei, BN) = Az egykori Agrișul Becleanului településből két helység jött létre: a Beszterce-Naszód megyei Șieu-Odorhei községhez tartozó Agrișu de Jos és Agrișu de Sus falvak.

Buzăul Ardelean → Întorsura Buzăului (or. Întorsura Buzăului, CV) + Sita Buzăului (Sita Buzăului, CV) + Vama Buzăului (Vama Buzăului, BV) = A valamikori Buzăul Ardelean településből három helység jött létre: a ma Kovászna megyében található Întorsura Buzăului város, valamint a Kovászna megyei Sita Buzăului és a Brassó megyei Vama Buzăului községek.

A zárójeles adatelemeket – lehetőség szerint – a település magyar neve követi. Túlnyomó többségük az utolsó hivatalos (az 1910. évi, ritkábban az 1941. évi magyar népszámlálási kötetben szereplő), vagy ilyen nem lévén (pl. ha a múlt század eleji helységnévrendezés előtt megszűnt településről van szó) az általánosan használt, esetleg az utolsóként előforduló névalak. Az eredeti írásmódtól csak egy esetben tértem el: cz (vagy tz) helyett c szerepel. A hatalomváltást követően alakított helységeknel előzményüknek (külterületi lakott helynek) az 1910. évi népszámlálási kötetben, illetőleg az 1913. vagy 1944. évi magyar helységnévtárban található, ha pedig ilyen nincs, akkor az egyéb helynévtárakban vagy más forrásokban⁹ föllelt nevét adtam meg. Nem hivatalos magyar név szerepeltetésekor ter-

⁷ Erre vonatkozóan az egyes kötetek adattári része nyújt értelemszerű eligazítást.

⁸ Iordan, Ion – Găstescu, Petre – Oancea, D. I.: Indicatorul localităților din România. București, 1974, Ed. Academiei RSR. 276 p., 20 térk.

⁹ Suci, Coriolan: Dicționar istoric al localităților din Transilvania. Vol. 1-2. București, 1967-1968, Ed. Academiei RSR. 431, 444 p.; Wagner, Ernst: Historisch-statistisches Ortsnamenbuch für Siebenbürgen. Mit einer Einführung in die historische Statistik des Landes. Köln – Wien, 1977, Böhlau. 526 p., 2 térk. (Studia Transylvanica, Bd. 4.); Szabó M. Attila – Szabó M. Erzsébet: Dicționar de localități din Transilvania. – Erdélyi helységnévszótár. – Ortsnamenverzeichnis für Siebenbürgen. Bukarest, 1992, Kriterion. 250 p. (Kriterion kézikönyvek); Wildner Dénes: Ortslexikon der ehemilagen Gebiete des historischen Ungarns. – A történelmi

mészteresen nem törekedhettem a közhitelűség igényére. Olykor a téves névazonosítás lehetősége sem zárható ki.

- A következő adatcsoport a település azon egyéb neveit tartalmazza, amelyek alatt a feldolgozott forrásokban az illető helységekre vonatkozóan adatok találhatóak. A nevek az előfordulás időpontja szerint követik egymást. A forrást – az Országismei Tabellák kivételével, melynek jelölése: (O.T.) – évszám azonosítja; népszámlálás esetében a számbavétel időpontja, egyébként a mű megjelenésének ideje. Az ismétlődő neveket a vonatkozó évszámokkal összevonva – olykor az időrendet is megbontva – csupán egyszer közlöm. Fényes Elek 1851-ben megjelent Geographiai Szótárára kivételesen (a többi adatcsoportban is) csak akkor utalok, ha az ottani névalak (vagy adat) eltér a korábbi munkájában szereplőtől. Minden osztrák–magyar forrásból (valamint Lenk művéből) származó névváltozatot betűhíven feltüntettem, tekintet nélkül különbözőségük mértékére és milyenségére. A szabályozottabb névanyagot tartalmazó román források esetében az azonos alakú, de eltérő helyesírású neveket nem tekintettem névváltozatnak. (Kivéve az 1920-as Dictionarul-ban szereplőket, mivel e kötetben a nevek írásmódja még meglehetősen következetlen.) A figyelmen kívül hagyott román helyesírásai sajátosságok a következők: 1) a többtagú nevek elemeit (a személyről elnevezett települések kivételével)¹⁰ az 1930., 1941. és 1956. évi román népszámlálási kötetekben kötőjel választja el egymástól, 2) az *â* hangot az 1956. és az 1966. évi kötet mindenütt – az 1956-os kötet még a *român* szóból képzett neveknél is – *î* betűvel jelzi. Ezekkel az írásjegyekkel csak egyéb névalakbeli eltérés esetén találkozunk az olvasó, de az itt külön fel nem tüntetett nevek is természetesen a korabeli írásmód szerint szerepelnek a forrásmunkákban.

- A harmadik adatcsoport a történeti adalékként kigyűjtött egyéb névváltozatoké. Ezek nagyobb számban értelemszerűen a helységnévtárakban vagy helynévtár jellegű munkában (a Dictionarul-ban), valamint Ignaz Lenk és Fényes Elek kötetében fordulnak elő. Kivételesen az 1930., 1941. és 1956. évi román népszámlálási kiadványokban is találni ilyeneket. Az 1863. és 1873. évi helységnévtárakból csak az azok szócikkeiben szereplő névváltozatokat dolgoztam fel; kivételes esetektől eltekintve sem a közigazgatási beosztást leíró bevezetőknél a szócikkétől eltérő névhasználatát, sem szótárrészeik utalozását nem vettem figyelembe. Megjegyzendő, hogy az egyéb névváltozat megadásakor mindig az adott forrás címszavához viszonyított eltérést tekintettem mérvadónak, az ilyen értelemben „eltérő” névalak tehát esetenként megegyezhet a helység más időpontokban használatos hivatalos megnevezésével vagy más neveivel.

- Negyedikként – a Királyhágón túli helységekből, illetőleg néhány, Fényes Elek leírásából hiányzó településnél – Ignaz Lenk nemzetiségre vonatkozó információi következnek. Lenk a vegyes lakosságú helységek minősítésének szempontjaira nem tér ki; szokásos értelmezés szerint felsorolása első helyén a többségben levő népet szerepelteti, majd erejükhez mért rendben a kisebbségek következnek. Ezen értelmezést követve feljegyzéseinek értéke igen vitatható. Ezt példázza Balogh Pál monumentális feldolgozása a XIX. század végéről: a jeles szerző ugyanis a nyelvhatárok félszáz év alatt bekövetkezett módosulását vizsgálva Lenk adatai alapján – a nemzetiségek sorrendjének számerejükre utaló kizárólagos jelentőséget tulajdonítva – téves következtetésre jutott. A Királyhágón túl például 382 helységben konstataulta a nemzetiségi erőviszonyok megváltozását – közülük számításai szerint 300-ban a valamikori magyar többséggel szemben a románok jutottak túlsúlyra, míg a magyarság mindössze 21 községet tudott fél évszázad alatt a románoktól elhódítani.¹¹ Az 1850. évi népszámlálás időközben napvilágra került községi adatainak segítségével ma már mód nyílik eredményei ellenőrzé-

---

Magyarország egykori területeinek helynévtára. 1-2. köt. Sajtó alá rendezte és a névmutatót összeállította Ralf Thomas Göllner. München, 1996, Verlag Ungarisches Institut. 646, 539 p. (Studia Hungarica 44-45.) A mostani, elektronikus változatban eszközölt változtatások során Szabó M. Attila és Szabó M. Erzsébet hivatkozott munkájának átdolgozott, javított kiadására (Kolozsvár, 2003, Kriterion. 534 p.), illetőleg Szabó M. Attila: Erdély, Bánság és Partium történeti és közigazgatási helységnévtára című két kötetes munkájára (Csíkszereda, 2003, Pro-Print. 1329 p., 32 térk.) alapoztam.

¹⁰ E néhány településnév írásmódja az 1930. és 1941. népszámlálási kötetekben változó.

¹¹ Balogh Pál: A népfajok Magyarországon. Budapest, 1892, M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium. 880. p. Adatai valóságos diadaljelentésként tűntek fel az 1906. évi bukaresti néprajzi kiállításon, éles ellentmondásban az erőszakos magyarosítást amúgy folyamatosan felhánytorgató román propagandával. Barna Endre: Románia nemzetiségi politikája és az oláhajkú magyar polgárok. Kolozsvár, 1908, E.M.K.E. 137. p.

sére. Mint az összehasonlítást elvégző Dávid Zoltán megállapítja: „kiderült, hogy Lenk adatai egytől-egyig tévesek, és az általunk vizsgált helységek közül egyben sem történt váltás, a magyar többség a XIX. század közepén már egyik faluban sem volt meg, s így azt nem is veszi el, amint azt a Lenk adataiból félrevezetett Balogh a tájegység nemzetiségi viszonyainak elemzésénél állította”.¹² Lenk adatai azonban más megvilágításba kerülnek, ha tekintetbe vesszük, hogy a népelemek részletezését a magyarok földjén (azaz a vármegyékben) szinte kivétel nélkül a magyarokkal kezdi, függetlenül számerejüktől, amint azt az 1850. évi népszámlálás eredményei is nyilvánvalóvá teszik. Szemmel látható, hogy a magyarság első helyen történt megnevezése inkább a nemzetiség történelmileg hagyományos (politikai) státusát, s nem feltétlenül számbeli többségét jelzi nála. Ebből a szemszögből nézve viszont felsorolása sem egyéb az egyes nemzetiségek – demográfiai súlyukra való tekintet nélküli – pusztá megjelenítésénél. Jeleznünk kell ugyanakkor közlésének más irányú torzítását is; nevezetesen, hogy Székelyföldön sok falut megkérdőjelezhető módon vegyes magyar (székely) és román lakosságúnak tüntetett fel.¹³ Kimutatását itt is az előbbihez hasonló fenntartással kell kezelnünk, azaz a törzsköös székely lakosság mellett feltűnő román népelem említésének sok esetben szintén csak jelzésértéket érdemes tulajdonítani. A nemzetiségek jelenlétének igen gondos regisztrálása mindazonáltal – e megszorítások szigorú szem előtt tartásával, s a kétségtelen elírásokat leszámítva – a történeti források sorába ágyazva figyelembe vehető adalékokkal szolgál a települések korabeli etnikai arculatának jellemzéséhez. A sorrendiséget és az erőviszonyokat illetően egyrészt Lenknek a vallási viszonyokra vonatkozó (egyházszervezeti) információi, másrészt az 1850. évi népszámlálás községenkénti adatai lehetnek irányadók. Az e szempontok mérlegelése során szembeötlő ellentmondásokra [!] jellel hívom fel a figyelmet. A népeveket magyarra fordítva közlöm (az esetenkénti bővebb leírásokat zárójelbe téve, az eredetinek megfelelően németül idézem), a román népességet Lenk szóhasználatához (Walache) híven oláhként említem.

- Az ötödik csoportba az említett 19. századi leírások alapján az illető településen beszélt nyelvek megnevezése került. Fényes Elek művével szemben (mely egyébként Balogh Pál fentebb hivatkozott elemzésének másik nagyszabású fundamentuma volt) nem merülnek fel az előzőhöz hasonló agályok, legalábbis az esetek azon többségében, amikor nyelvi minősítései számszerű felekezeti adatokon alapulnak. A különböző időpontok egyező besorolásait itt is egybevettem, megtartottam azonban a források eltérő szóhasználatát. Így Fényes Elektől az oláh, orosz, rácz népeveket idézem a később használatos román, ruthén, szerb helyett stb. Az 1863. és 1873. évi helységnévtárakban itt-ott felbukkanó kétes, vagy nyilvánvalóan hibás besorolásokat, sorrendbeli tévedéseket [!] jelzi. Fényes Elek nyelvi minősítései után zárójelben a községleírásainak szövegében – főként 1851. évi Geographiai Szótárában – található kiegészítő információkat is szerepeltetem.

- Végezetül a települések közigazgatási hovatartozására és státusára vonatkozó adatokat gyűjtöttem egybe (eltekintve az alapesetnek tekintett falusi – a magyar közigazgatásban: községi, illetőleg kis- és nagyközségi – besorolástól, amit értelemszerűen külön itt sem tüntettem fel). Megjegyzendő, hogy ezek az információk mindig a forrás elkészültekor érvényes állapotot tükrözik, s ez esetenként kis mértékben különbözhet az illető népszámlálás idején fennálló viszonyoktól. Így például az 1857. évi forráskiadvány az eredeti kézirat 1860. évi közigazgatási rendjét követi, amely – néhány község járási hovatartozásának megváltozása, illetve pár település összevonása következtében – a népszámlálás időpontjához képest némiképp módosult. (A változásokat a forrás külön jegyzetekben részletezi.) Az 1869. évi adatokat tartalmazó kézirat a cenzust követő évtized végén készült – feltehetően az újabb számbavétel előmunkálataihoz kapcsolódva –, ezért a településeket is ehhez igazodva, gyakorlatilag az 1880. évi népszámlálási kötetben foglaltak szerint csoportosítja. (Lényegesebb eltérés csupán Torontál megyében mutatkozik több község járási besorolását illetően; kisebb formai különbség továbbá, hogy a kézirat munkában Krassó és Szörény megyék még külön szerepelnek.) Az adminisztratív hovatartozás terén apróbb különbségek a későbbiekben is előfordulnak, emellett felhívom a figyelmet, hogy egy-egy népszámlálásnál a helységek újonnan való megjelenése vagy hiánya önmagában nem ad tájékoztatást a településalakulásokról és -megszűnésekről tényleges időpontjáról. Mivel mutatóm célja elsősorban a feldolgozott forrásokban való eligazodás segítése, nem terjedhetett ki aprólékos

¹² Dávid Zoltán: Adatok az 1850. évi erdélyi népszámlálás értékeléséhez. = Statisztikai Szemle. LXXII, 1994. 6. sz. 485. p.

¹³ A bizonytalan vagy téves meghatározásokat Dávid Zoltán egyedi példákkal szemlélteti. Uo. 486. p.

részletességgel a felőlelt időszak közigazgatás-történetére. Arra vonatkozóan a Szabó M. Attila által összeállított „Erdély, Bánság, és Partium történeti és közigazgatási helységnévtára”-ban talál további adalékokat a kutató.

A közigazgatási egységek neveit rövidítés nélkül a forrásnak megfelelően közlöm (Lenk köteteiből és az Országismei Tabellákból a három nyelvű megnevezések közül a magyart vettem át), helytakarékosság céljából azonban az azonos alakú, de eltérő helyesírású – vagy csak jelentéktelen névalakbeli eltéréssel jelentkező – neveket (járások esetében az utolsó, míg rajonok esetében az első, 1956. évi előfordulásuk szerint) összevontam. E névváltozatokat jegyzékben sorolom fel. E jegyzéknek megfelelően pl.:

Atid: 1880-1910, 1941 Udvarhely vm. Székelykeresztúri j. = A járás neve az 1880. évi népszámlálási kötetben „Székely-Keresztúri”, az 1890. évi helységnévtárban „Székelykeresztúri”, az 1910, 1910 és 1941. évi népszámlálási kötetekben „Székelykeresztúri” formában szerepel.

Beregsău Mic: 1873-1910 Torontál vm. Csenei j. = A járás neve az 1873. évi helységnévtárban „Csenei”, az 1880. évi népszámlálási kötetben „Cseneji”, az 1890. évi helységnévtárban és az 1900-1910. évi népszámlálási kötetekben „Csenei” formában szerepel.

Băița (MM): 1839, 1863-1910, 1941 Szatmár vm. = A megye neve Fényes Eleknél „Szathmár”, a többi idézett forrásban „Szatmár” formában szerepel.

Armășeni: 1920, 1930 jud. Ciuc, p. Sânmartin = A járás neve az 1920. évi Dicționarul-ban „Sânmărtin”, az 1930. évi népszámlálási kötetben „Sânmartin” formában szerepel.

Bocicioiu Mare: 1920, 1930 jud. Maramureș = A megye neve az 1920. évi Dicționarul-ban „Maramureș”, 1930. évi népszámlálási kötetben „Maramureș” formában szerepel.

A címszóként szereplő helység beolvadását vagy szétválását az első adatsoporthoz hasonlóan →, valamely helységtől történt különválását – vagy több helységből történt létrejöttét – pedig ≈ jelzi. Az érintett helységek nevei minden esetben a jelzett közigazgatási változás idején használatos (az aktuális forrásban található) formájukban szerepelnek. Pl.:

Agrișul Becleanului → Agrișu de Jos + Agrișu de Sus (Șieu-Odorhei, BN) Bethlenegres: 1920 jud. Solnoc-Dobâca, p. Beclean, ≈ Alsóegres + Felsőegres; 1930 jud. Someș → Agrișul-de-Jos + Agrișul-de-Sus; 1941 Szolnok-Doboka vm. Bethleni j. ≈ Alsóegres + Felsőegres = A település a hatalomváltást megelőzően Alsóegres és Felsőegres falvak egyesítésével jött létre Bethlenegres néven, az 1930. évi népszámláláskor ismét kettévált, majd a magyar közigazgatás időszakában a két önállósult helység időlegesen újból egyesült.

Agrișu de Jos: 1920 jud. Solnoc-Dobâca, p. Beclean → Agrișul Becleanului; 1930 jud. Someș, p. Beclean, ≈ Agrișul Becleanului; 1941 Szolnok-Doboka vm. Bethleni j. → Bethlenegres; 1956 R. Cluj, r. Beclean, ≈ Bethlenegres = A korábban önálló település az 1920. évi összeírás idején Agrișul Becleanului része volt, majd az 1930. évi népszámlálást megelőzően különvált; a magyar közigazgatás időszakában időlegesen ismét visszakerült.

Andici: 1956 R. Cluj, r. Turda, ≈ Ceanu-Mare = A település Ceanu-Mare helységtől vált külön az 1956. évi népszámlálást megelőzően.

Cadea: 1930 jud. Bihor, p. Săcueni, ≈ Cadea-Mare + Cadea-Mică + Coliu. = A település Cadea-Mare, Cadea-Mică és Coliu falvak egyesítésével jött létre az 1930. évi népszámlálást megelőzően.

Dorna: 1956 R. Cluj, r. Cluj, ≈ Așchileu-Mare, Fodora, Cătălina = A település Așchileu-Mare, Fodora és Cătălina falvak helységrészeiből alakult az 1956. évi népszámlálást megelőzően.

A román közigazgatás idején önállósult településeknél lehetőség szerint – a helynévtárakban szokásos ∩ jel után – előzményüknek a régebbi (többnyire magyar) források szerinti hovatarтоzását is megadom. Pl.:

Acriș: (1900) Háromszék vm. Sepsi j. ∩ Bodzavám; 1910 Háromszék vm. Sepsi j. ∩ Keresztvár; 1941 jud. Brașov, p. Buzăul-Ardelean, ≈ Vama-Buzăului. = A település 1900-ban Bodzavám, 1910-ben Keresztvár falu helységrésze volt, majd visszakerült Bodzavámhoz, ahonnan az 1941. évi népszámlálást megelőzően vált külön.

Boteni → Izvoru Mureșului (Voșlăbeni, HR): 1930 j. Ciuc, p. Gheorgheni ∩ Voșlăbeni; 1944 Csík vm. Gyergyószentmiklósi j. ∩ Tekerőpatak; 1956 R. Autonomă Maghiară, r. Gheorgheni, com. urb. Izvoru-Mureșului, ≈ Izvoru-Mureșului. = A település 1930-ban Voșlăbeni, majd a ma-

gyar közigazgatás idején Tekerőpatak falu helység-része volt, később Izvoru-Mureşului helységhez került, ahonnan az 1956. évi népszámlálást megelőzően vált külön; utóbb visszakerült.

Izvoru Mureşului: 1910 Csík vm. Felcsíki j. ∩ Csíkszenttamás; 1930 j. Ciuc, p. Gheorgheni, ∩ Voşlăbeni; 1944 Csík vm. Gyergyószentmiklósi j. csíkszeredai j. ≈ Voşlăbeni, → Tekerőpatak, Csíkszenttamás; 1956 R. Autonomă Maghiară, r. Gheorgheni, com. urb. Izvoru Mureşului, ≈ Valea-Strîmba. = A település 1910-ben Csíkszenttamás, 1930-ban Voşlăbeni helység-része volt, ezt követően még román uralom alatt önállósodott, majd a magyar közigazgatás idején részben Teke-rőpatakhoz, részben Csíkszenttamáshoz csatolták; Valea-Strîmba falutól vált külön az 1956. évi népszámlálást megelőzően.

Az 1930. és 1941. évi román népszámlálás idején a községek külön csoportját képezték az úgynevezett elővárosi vagy városkörnyéki, másképpen városi alárendeltségű községek (comune suburbane). A két népszámlálás a városkörnyéki községek adatait kimutatta ugyan, de a föléljük rendelt városok adatai között tartotta nyilván. E községek városi alárendeltségű státusát külön nem jelzem, az az illető városhoz tartozásukból következik. Pl.

Albeşti (MS): 1941 jud. Târnava-Mare, or. Sighişoara = A helység 1941-ben Sighişoara város igazgatása alá rendelt község volt.

Az 1956. évi román népszámlálási kötetben számos újonnan létrejött település csak a jegyzetanyagban van megnevezve, mivel adataikat valamely más településnél tartották nyilván. (Többnyire annál, amelytől az illető helység különvált.) Falu esetében ilyenkor a közigazgatási hovatartozást < > közé téve ez utóbbi helység neve zárja. Pl.:

Băileşti : 1956 R. Stalin, r. Codlea, < ≈ Întorsura-Buzăului>. = A falu Întorsura-Buzăului-tól vált külön, adatai is ott vannak nyilvántartva.

Bărc: 1956 R. Stalin, r. Sibiu, ≈ Bogatu-Romîn <Armeni>. = A település Bogatu-Romîn-tól vált külön, adatai Armeni falunál vannak nyilvántartva.

Strâmba (BN): 1956 R. Cluj, r. Bistriţa, < ≈ Josenii-Bîrgăului>, Rusu-Bîrgăului. = A falu Josenii-Bîrgăului és Rusu-Bîrgăului helység-részeiből alakult, adatai az előbbinél vannak nyilvántartva.

Az 1956. és az 1966. évi népszámlálás időpontjában érvényes területi-közigazgatási beosztás sajátos településfajtája volt a városi környezetbe (mediul urban) sorolt községekhez tartozó falvaké. A gyűjtőcsoport elnevezése 1956-ban „városi jogú települések” (localităţi asimilate urbanului), 1966-ban „városi környezetbe foglalt községek” (comune incluse în mediul urban). Az e településeket tömörítő községeket mindkét esetben com. urb. rövidítéssel jelölöm. Ugyancsak 1956-ban és 1966-ban jöttek létre a mindmáig létező „várost alkotó települések” (localităţi componente oraşului). Az 1956. évi népszámlálási kötet adataikat az illető városéi közt tartotta nyilván. (Ilyenformán ezek a helységek is csak az illető kötet jegyzetanyagában vannak megnevezve.) Ez, valamint státusuk megváltozása hovatartozásukból derül ki, külön nem jelzem. Pl.:

Aghireşu-Fabrici: 1913, 1944 Kolozs vm. Nádásmenti j. ∩ Egeres; 1956, 1966 R. Cluj, r. Huedin, com. urb. Aghireşu, ≈ Aghireşu. = A település 1913-ban és 1944-ben Egeres falu helység-része volt, innen vált külön az 1956. évi népszámlálást megelőzően. 1956-ban a „városi jogú települések”, 1966-ban a „városi környezetbe foglalt községek” csoportjába sorolt Aghireşu község igazgatása alá tartozott, Cluj tartomány Huedin rajonában.

Aninoasa: 1910 Hunyad vm. Petrozsényi j. ∩ Livazény; 1930, 1941 jud. Hunedoara, p. Petroşeni, ≈ Livezeni; 1956, R. Hunedoara, r. Petroşeni, com. urb. Aninoasa; 1966 R. Hunedoara, or. reg. Petroşeni, com. urb. Aninoasa. = A település 1910-ben Livazény falu helység-része volt, innen vált külön az 1930. évi népszámlálás előtt. 1956-ban a „városi jogú települések”, 1966-ban a „városi környezetbe foglalt községek” csoportjába sorolt község volt Hunedoara tartományban, előbb Petroşeni rajon, utóbb Petroşeni tartományi város igazgatása alatt.

Angofa: 1910 Nagy-Küküllő vm. ∩ Segesvár rtv.; 1956 R. Stalin, r. Sighişoara, or. Sighişoara, ≈ Sighişoara; 1966 R. Braşov, or. reg. Sighişoara. = A település 1910-ben Segesvár rendezett tanácsú város helység-része; 1956-ban a Stalin tartománybeli Sighişoara rajonban található Sighişoara várost alkotó településként különvált, 1966-ban Braşov tartományban Sighişoara tartományi várost alkotó település volt.

Ha a település 1966. évi közigazgatási hovatartozása vagy státusa ugyanaz, mint 1956-ban volt, és ez rövidítve is félreérthetetlenül jelezhető, akkor 1966-ban a tartomány és/vagy rajon nevét, illetve a település minősítését az egyszerűség kedvéért „ua.” rövidítés helyettesíti. Pl.:

Abucea: 1956 R. Hunedoara, r. Ilia; 1966 ua. com. Dobra. = A falu 1956-ban és 1966-ban a Hunedoara tartományban található Ilia rajonhoz tartozott.

Arduzel: 1956 R. Baia-Mare, r. Cehu-Silvaniei; 1966 R. Maramureș, ua. com. Someș-Uileac. = A falu 1956-ban Baia-Mare, 1966-ban Maramureș tartományon belül Cehu-Silvaniei rajonhoz tartozott. (A rajon neve az 1966. évi népszámlálási kötetben Cehul Silvaniei formában szerepel.)

Agnita: 1956 R. Stalin, r. Agnita, oraș; 1966 R. Brașov, ua. = A település 1956-ban Stalin, 1966-ban Brașov tartományon belül Agnita rajonhoz tartozó város volt.

Câmp-Moși : 1956 R. Oradea, r. Lunca-Vașcăului, or. Vașcău, ≈ Cîmp; 1966 R. Crișana, r. Beiuș, ua. = A település az 1956. évi népszámlálást megelőzően Cîmp helységtől vált külön, 1956-ban Oradea tartományon belül Lunca-Vașcăului rajonhoz, 1966-ban Crișana tartományon belül Beiuș rajonhoz tartozott, mindkét népszámlálás idején Vașcău várost alkotó település volt.

A települési szerkezetben az 1968. évi közigazgatási átrendezés óta bekövetkezett változások közül csak a néhány új községalakulást, illetve a közigazgatási egységek közti pár átsatolást tüntetem fel. Pl.:

Odești (Băsești MM). 1977, 1992 jud. Maramureș, com. Băița de sub Codru. = A falu 1977-ben és 1992-ben Băița de sub Codru községhez tartozott, ezt követően Băsești községhez került.

Valea Mare (Valea Mare, CV, com). 1977, 1992 jud. Covasna, com. Barcani. = A település 1977-ben és 1992-ben Barcani községhez tartozott, ezt követően különvált és községként önállósult.

Az információkat – beleértve a helységek jogállására vonatkozókat is – csupán a települések visszakereséséhez szükséges mélységig részleteztem. (Az 1966. évi népszámlálási kötet például a falvakat községenként csoportosítja, ezért szükség volt az erre vonatkozó információ feltüntetésére is, az 1956. évi népszámlálási kötet azonban a falvak adatait rajoni hovatartozásuk szerint betűrendben közli, így ez esetben – jóllehet ugyanott tájékoztatást kapunk községenkénti besorolásukról is – ezen adat közlésétől eltekintettem.) Lenk munkájából, az 1850. és 1857. évi népszámlálási forrásokból, az Országismeitabellákból, valamint az 1863. évi helynévtárakból a helységek státusát (praedium, puszta, város, mezőváros stb.) ezen túlmenően, tájékoztatásképpen tüntetem fel. Az 1873. évi helységnévtárból ezt az ismeretanyagot ugyancsak tájékoztatásul a politikai felosztást taglaló – az 1871: XVIII. tc. utáni állapotot tükröző – bevezető szakaszból emeltem át.

A román források helységnévmutatója

Ez a román forrásokból származó egyéb nevek és névváltozatok mutatója; a fő rész román címszavait értelemszerűen nem ismétli meg.

Az utalókat az 1974. évi román helységnévtár gyakorlata nyomán soroltam be. Ha egy névnek a szótárban előforduló alakjai pusztán a külön- és a kötőjeles írás vagy az â és î betűk használata tekintetében térnek el egymástól, a mutatóban csak a különírt, illetve az â betűt használó alak szerepel. A csak î betűs formájukban előforduló nevek azonban az eredeti írásmóddal – és ennek megfelelően besorolva – kaptak helyet. A csak kötőjeles formájukban előforduló neveket többnyire különírtam – ebben C. Suciú történeti helységnévszótára volt az irányadó –, mindig megtartottam azonban az eredeti írásmódot, ha a név kötőjeles címszó változata. Többtagú név kisbetűs alakját nem tekintettem külön változatnak. Ha egy név csak ezzel az írásmóddal fordul elő, a mutatóban akkor is nagybetűs formában szerepel.

A nevek a fő rész szócikkeinek címszavára utalnak. Az azonos nevű településeket közigazgatási hovatartozásuk jelzése (a megye betűjele, egy megyén belüli többszöri előfordulás esetén pedig a fölérendelt település neve) különbözteti meg egymástól.

Az osztrák–magyar források helységnévmutatója

A helységnévszótár osztrák és magyar forrásokból származó neveit és névváltozatait tartalmazza. (Közöttük természetesen szép számmal akadnak korabeli román és német megnevezések is.) Kivételesen itt kaptak helyet az 1956. évi román helységnévtárnak a Magyar Autonóm Tartomány településeit felsoroló függelékéből – a nyomdahibák nagy száma miatt csak válogatva – idézett magyar nevek is.

(Ezt e helységnévtár fő részében a forrás megjelölését követően a név előtt „mn.” rövidítés jelzi.) A fő rész szócikkeinek címszavában található magyar neveket nagybetűs szedéssel emeltem ki.

A mutató betűrendjének kialakításakor az akadémiai helyesírási szabványt tartottam szem előtt. A több tagból álló nevek betűrendbe sorolása általában a teljes betűsor alapján történt, az egybeírt, a kötőjellel kapcsolt és a különírt alakok sorrendjében. Ha a név valamely tagja rövidítés, vagy a név – többnyire zárójelben – hátravetett jelzót tartalmaz, akkor a neveket megelőző tagjuk betűrendi besorolásának helyén rendeztem el, említett elemeik szerint. Az azonos alakú (de a teljes betűsoron belül több változatban szereplő) nevek előző módon elrendezett együttesét az illető helységek mai román megfelelőjének betűrendjében csoportosítottam. Az utalás ugyanúgy történt, mint az előző részben.

Budapest, 2007. december

Források jelzése

1850, 1857, 1880, 1890, 1900, 1910, 1920, 1930, 1941, 1956, 1966, 1977, 1992 = népszámlálási közlemények
1839, 1840, 1851 = Ignaz Lenk és Fényes Elek munkái
1863, 1873, (1900), 1902, 1907, 1913, 1937, 1944 = magyar helységnévtárak
1954, (1956) = román helységnévtárak
(O.T.) = Országismeitabellák

Jelmagyarázat

- a címszóban megnevezett helység beolvadt a jel utáni településbe vagy településekbe
- ? a címszóban megnevezett helység megszűnt; feltehetően beolvadt valamely településbe, de hogy melyikbe, az a felhasznált forrásokból nem derül ki
- ≈ a címszóban megnevezett helység különvált a jel utáni településtől vagy településektől
- és utána több település + jellel elválasztva: a jel után felsorolt települések a címszóban megnevezett helységgel szétválással jöttek létre
- ≈ és utána több település + jellel elválasztva: a címszóban megnevezett helységgel a jel után felsorolt települések egyesítésével jött létre
- ⊂ a címszóban megnevezett helység a jel utáni település vagy települések része
- <> a zárójeltek közt szereplő település lélekszáma magában foglalja a címszóban megnevezett helység lakosságát

Rövidítések, kifejezések

alkrz. = alkörzet
azh. = azonosíthatatlan település
bányav. = bányaváros
com. = comună [község]
com. urb. = 1956: localităţi asimilate urbanului [városi jogú települések]; 1966: comuna inclusă în mediul urban [városi környezetbe foglalt község]
j. = járás
jud. = judeţ [megye]
ker. = kerület
kir. = királyi
kiv. = kiváltságos
Közigazg. = közigazgatási hovatartozás
krz. = körzet
ld. = lásd
loc. = localitatea componentă oraşului (municipiului) [várost (megyei várost) alkotó település]
m. = megye
mezőv. = mezőváros
mn. = magyar névváltozat (az 1956. évi román helységnévtárnak a Magyar Autonóm Tartomány településeit felsoroló függelékéből)
mun. = 1920: oraş municipal [megyei város]; 1930, 1941, 1992: municipiu [megyei város]
mv. = megyei város
Nemz. = nemzetiség
Névvált. = névváltozat
or. = oraş [város]
or. reg. = 1956: oraşul de subordonare regională [tartományi alárendeltségű város]; 1966: oraşul regional [tartományi város]
p. = plasă [járás]
pr. = praedium
priv. = privilegiat
R. = regiune [tartomány]
r. = raion [rajon]
rt. = rendezett tanácsú
rtv. = rendezett tanácsú város
sat = sat ce aparţin oraşului (municipiului) [városhoz (megyei városhoz) tartozó falu]
sub. = suburbană [városi alárendeltségű község]
szk. = szabad királyi
szkv. = szabad királyi város
szkv. ker. = szabad királyi városi kerület
tjv. = törvényhatósági jogú város
tvh. = törvényhatóság
ua. = 1966-ban ugyanaz a területi (rajoni és/vagy tartományi) hovatartozás, ill. közigazgatási státusz, mint 1956-ban volt
v. = város
vm. = vármegye

A mai megyék betűjele

AB = Alba
AR = Arad
BC = Bacău
BH = Bihor
BN = Bistrița-Năsăud
BV = Brașov
CJ = Cluj
CS = Caraș-Severin
CV = Covasna
HD = Hunedoara
HR = Harghita
MH = Mehedinți
MM = Maramureș
MS = Mureș
NT = Neamț
SB = Sibiu
SJ = Sălaj
SM = Satu Mare
SV = Suceava
TM = Timiș

A közigazgatási egységek eltérő névalakjai az utolsó előfordulás szerinti összevont közlés esetén

Alsóárpási j. = 1880, 1890 Alsó-Árpási j., 1900, 1910 Alsóárpási j.
Alsó-Csikszék = 1839 Al-Tsik-Szék, 1863 Alsó-Csikszék
Alsó-Fehér vm. = 1839 Alsó-Fejér vm., 1873-1910 Alsó-Fehér vm.
Alsójárai j. = 1880 Alsó-Járai j., 1890-1910 Alsójárai j.
Alvinczi j. = 1839 Alvintzi j., 1873 Alvinci j., 1880-1910 Alvinczi j.
Aranyos szék = 1839 Aranyosi-Szék, 1863 Aranyos-szék, 1873 Aranyos szék
Bácsi j. = 1839 Bátsi j., 1863 Bácsi j.
Balázsfalvai j. = 1839, 1873 Balásfalvi j., 1880-1900 Balázsfalvi j., 1910 Balázsfalvai j.
Bálványos-Váralyai j. = 1839 Bálványos-Várallyai j., 1863 Bálványos-Váralyai j.
Bánffyhungyadi j. = 1839, 1863 Bánffi-Hunyadi j., 1880 Bánffy-Hunyadi j., 1873, 1890-1910, 1941 Bánffyhungyadi j.
Battonyai j. = 1873, 1880 Batonyai j., 1890-1910 Battonyai j.
Béli j. = 1873, 1880 Beéli j., 1890-1910 Béli j.
Besenyői j. = 1880 Bessenyoői j., 1890 Bessenyoői j., 1900, 1910 Besenyői j.
Beszterce-Naszód vm. = 1880-1910 Besztercze-Naszód vm., 1941 Beszterce-Naszód vm.
Beszterce vidék = 1839 Besztercze-Vidéke; 1863 Besztercze-vidék, 1873 Beszterce vidék
Bethleni j. (Belső-Szolnok vm.) = 1839 Betleni j., 1863 Bethleni j.
Bethleni j. (Beszterce-Naszód vm.) = 1890, 1900 Betleni j., 1880, 1910, 1941 Bethleni j.
Bethleni j. (Fogaras vidék) = 1839, 1863 Betleni j., 1873 Bethleni j.
Borossebesi j. = 1880 Boros-Sebesi j., 1873, 1890-1910 Borossebesi j.
Bögözi j. = 1839 Bögözi j., 1863 Bögözi j.
Brassó vidék = 1839 Brassai-Vidék, 1863 Brassó-vidék, 1873 Brassó vidék
Csáki-gorbói j. = 1880 Csáki-Gorbói j., 1890-1910 Csáki-gorbói j.
Csenei j. = 1873 Cseneyi j., 1880 Cseneji j., 1890-1910 Csenei j.
Csikszék = 1839 Tsik-Szék, 1863 Csikszék
Csík vm. = 1880, 1890 Csik vm., 1900, 1910, 1941 Csík vm.
Csíkszentmártoni j. = 1880 Csik-Szent-Mártoni j., 1941 Csíkszentmártoni j.
Csíkszeredai j. = 1880 Csik-Szeredai j., 1941 Csíkszeredai j.
Csombordi j. = 1839 Tsombördi j., 1863-1880 Csombordi j.
Dési j. (Solnok-Doboka vm.) = 1880 Deési j., 1890-1910, 1941 Dési j.
Dézsi j. (Belső-Szolnok vm.) = 1839 Déési j., 1863 Dézsi j.
Dicsőszentmártoni j. = 1880 Dicső-Szent-Mártoni j., 1890-1910 Dicsőszentmártoni j.
Érmihályfalvi j. = 1880 Ér-Mihályfalvai j., 1890 Érmihályfalvai j., 1900, 1910, 1941 Érmihályfalvi j.
Felcsíki j. = 1890 Felcsiki j., 1900, 1910 Felcsíki j.
Felső-Csikszék = 1839 Fel-Tsik-Szék, 1863 Felső-Csikszék
Felső-Fehér vm. = 1839 Felső-Fejér vm., 1873 Felső-Fehér vm.
Felsővisói j. = 1873, 1880 Felső-Vissói j., 1941 Felsővisói j.
Fogaras vidék = 1839 Fogarasi-Vidék, 1863 Fogarasvidék, 1873 Fogaras vidék
Görgényi j. (Torda vm.) = 1839 Görgényi j., 1863 Görgényi j.
Guraszádi j. = 1839 Guraszádi j., 1863 Guraszádi j.
Gyalui j. = 1839 Gyalúi j., 1863, 1873 Gyalui j.
Gyergyó fiókszék = 1839 Gyergyó-Szék; 1863 Gyergyó fiókszék
Gyergyószentmiklósi j. = 1880 Gyergyó-Szent-Miklósi j., 1890-1910, 1941 Gyergyószentmiklósi j.
Gyergyótölgyesi j. = 1880 Gyergyó-Tölgyesi j., 1890-1910, 1941 Gyergyótölgyesi j.
Háromszék = 1839 Három-Szék, 1863 Háromszék
Jádi j. = 1880 Jaádi j., 1890-1910 Jádi j.
Kaáli j. = 1839 Kááli j., 1873 Kaáli j.
Kaczkói j. = 1839 Katzakai j., 1863 Kaczkói j.
Kászon fiókszék = 1839 Kászon-Szék, 1863 Kászon fiókszék
Kászonalsíki j. = 1890 Kászonalsíki j., 1900, 1910 Kászonalsíki j.
Kézdi fiókszék = 1839 Kézdi-Szék, 1863 Kézdi fiókszék
Kisenyedi j. = 1873, 1880 Kis-Enyedi j., 1890-1910 Kisenyedi j.
Kisjenői j. = 1880 Kis-Jenői j., 1873, 1890-1910 Kisjenői j.
Kolozs vm. = 1839 Kolos vm., 1863 Kolozsm., 1873-1910, 1941 Kolozs vm.
Kolozsi j. = 1839 Kolosi j., 1863, 1873 Kolozsi j.
Körösbányai j. (Hunyad vm.) = 1880-1900 Körösbányai j., 1910 Körösbányai j.
Körösbányai j. (Zaránd vm.) = 1839 Körös-Bányai j., 1863 Körösbányai j., 1873 Körösbányai j.
Kővár vidék = 1839 Kővár-Vidéke, 1863, 1873 Kővár vidék
Központi j. (Temes vm.) = 1873 Központi vagy Temesvári j., 1880-1910 Központi j.
Küküllő vm. = 1839, 1873 Küküllő vm., 1863 Küküllőm.
Lósádi j. = 1839 Losádi j., 1863 Lósádi j.
Macsesdi j. = 1839 Matsesdi j., 1863 Macsesdi j.
Magyarcsékei j. = 1873, 1880 Magyar-Csékei j., 1890-1910 Magyarcsékei j.

Magyarigeni j. = 1873, 1880 Magyar-Igeni j., 1890-1910 Magyarigeni j.
 Magyarláposi j. = 1880 Magyar-Láposi j., 1890, 1900 Magyarláposi j.
 Máramaros vm. = 1863 Marmaros vm., 1839, 1873-1910, 1941 Máramaros vm.
 Margittai j. = 1873, 1890 Margitai j., 1880, 1900, 1910, 1941 Margittai j.
 Maros-Bogáthi j. = 1839 Maros-Bogáti j., 1863 Maros-Bogáthi j.
 Marosludasi j. = 1880 Maros-Ludasi j., 1890-1910 Marosludasi j.
 Maros szék = 1839 Maros-Szék, 1873 Maros szék
 Marosújvári j. = 1839, 1880 Maros-Ujvári j., 1873, 1890, 1900 Marosújvári j., 1910 Marosújvári j.
 Medgyes szék = 1839 Megyes-Szék, 1863 Medgyes-szék, 1873 Medgyes szék
 Mezőkeresztesi j. = 1873, 1880 Mező-Keresztesi j., 1890, 1900 Mezőkeresztesi j.
 Mezőörményesi j. = 1880 Mező-Örményesi j., 1890-1910 Mezőörményesi j.
 Miklósvári fiókszék = 1839 Miklósvári-Szék, 1863 Miklósvári fiókszék
 Mocsi j. = 1839 Mótsi j., 1863 Mócsi j., 1873-1890 Mocsi j.
 Mundai j. = 1839 Mondrai j., 1863 Mundai j.
 Nagybányai j. = 1839, 1880 Nagy-Bányai j., 1873, 1890-1910, 1941 Nagybányai j.
 Nagydísznódi j. = 1880 Nagy-Disznódi j., 1910 Nagydísznódi j.
 Nagyenyedi j. = 1839, 1873, 1880 Nagy-Enyedi j., 1890-1910 Nagyenyedi j.
 Nagyhalmági j. = 1880 Nagy-Halmági j., 1890-1910 Nagyhalmági j.
 Nagyilondai j. = 1880 Nagy-Ilondai j., 1890-1910, 1941 Nagyilondai j.
 Nagykárolyi j. = 1873, 1880 Nagy-Károlyi j., 1890-1910, 1941 Nagykárolyi j.
 Nagy-Nyíresi j. = 1839 Nagy-Nyíresi j., 1863, 1873 Nagy-Nyíresi j.
 Nagy-Nyulasi j. = 1839, 1863 Nagy-Nyulasi j., 1873 Nagy-Nyulasi j.
 Nagysinki j. = 1880 Nagy-Sinki j., 1900, 1910 Nagysinki j.
 Nagysink szék = 1839 Nagy-Sink-Szék, 1863 Nagy-Sink-szék, 1873 Nagysink szék
 Nagy-Somkúti j. (Kővár vidéke) = 1839 Nagy-Somkúti j., 1863, 1873 Nagy-Somkúti j.
 Nagysomkúti j. (Szatmár vm.) = 1880 Nagy-Somkúti j., 1890 Nagysomkúti j., 1900, 1910, 1941 Nagysomkúti j.
 Nagyszentmiklósi j. = 1839, 1873, 1880 Nagy-Szent-Miklósi j., 1863 Nagy-Szentmiklósi j., 1890-1910 Nagyszentmiklósi j.
 Óradnai j. = 1880 Ó-Rodnai j., 1890 Ó-Radnai j., 1900, 1910, 1941 Óradnai j.
 Oravicai j. (Krassó vm.) = 1863 Oravicai j., 1873 Oravicai j.
 Pagocsa j. = 1839 Pagotsai j., 1863 Pagocsa j.
 Pánczélcehi j. = 1839 Pántzél-Tsehi j., 1863 Pánczélcehi j.
 Petrosényi j. = 1890, 1900 Petrosényi j., 1910 Petrosényi j.
 Radnóti j. = 1839 Radnóti j., 1863 Radnóti j.
 Segesvár szék = 1839 Segesvár-Szék, 1863 Segesvár-szék, 1873 Segesvár szék
 Selyei j. = 1839 Séllyei j., 1873 Selyei j.
 Sepsi fiókszék = 1839 Sepsi-Szék, 1863 Sepsi fiókszék
 Solymosi j. (Hunyad vm.) = 1839 Sóllymosi j.; 1863 Solymosi j.
 Szamosújvári j. = 1880 Szamos-Ujvári j., 1890 Szamosújvári j., 1900, 1910, 1941 Szamosújvári j.
 Szász-Sebes szék = 1839 Szász-Sebes-Szék, 1863 Szász-Sebes-szék, 1873 Szász-Sebes szék
 Szászsebesi j. = 1880 Szász-Sebesi j., 1890-1910 Szászsebesi j.
 Szászváros szék = 1839 Szászváros-Szék, 1863 Szász-Város-szék, 1873 Szászváros szék
 Szatmár vm. = 1839 Szathmár vm., 1863-1910, 1941 Szatmár vm.
 Szeben szék = 1839 Nagy-Szeben-Szék; 1863 Szeben-szék, 1873 1863 Szeben szék
 Székelykeresztúri j. = 1880 Székely-Keresztúri j., 1890 Székelykeresztúri j., 1900, 1910, 1941 Székelykeresztúri j.
 Szent-Lászlói j. = 1839 Szent-Lászlai j.; 1863 Szent-Lászlói j.
 Szerdahely szék = 1839 Szerdahely-Szék; 1863 Szerdahely-szék, 1873 Szerdahely szék
 Szilágycsehi j. = 1863, 1880 Szilágy-Csehi j., 1873, 1890-1910, 1941 Szilágycsehi j.
 Szilágyosmlyói j. = 1880 Szilágy-Somlyói j., 1890-1910, 1941 Szilágyosmlyói j.
 Szinérváraljai j. = 1880 Szinyér-Váraljai j., 1890, 1900 Szinérváraljai j., 1910, 1941 Szinérváraljai j.
 Teremii j. = 1839 Teremi j., 1863 Teremii j.
 Toroczkói j. (Torda vm.) = 1839 Torotzkai j., 1863 Toroczkói j.
 Török-Kanizsai j. = 1839 Török-Kanisai j., 1863, 1873 Török-Kanizsai j.
 Törökkanizsai j. = 1880 Török-Kanizsai j., 1890-1910 Törökkanizsai j.
 Udvarhelyszék = 1839 Udvarhely-Szék, 1863 Udvarhelyszék
 Újaradi j. = 1863, 1873, 1880 Új-Aradi j., 1890 Újaradi j., 1900, 1910 Újaradi j.
 Újegyházi j. = 1880, 1890 Újegyházi j., 1900, 1910 Újegyházi j.
 Újegyház szék = 1839 Újegyház-Szék, 1863 Újegyház-szék, 1873 Újegyház szék
 Újpesti j. = 1839 Új-Pécsi j., 1863 Újpesti j.
 Vaádi j. = 1839 Vádi j., 1863 Vaádi j.
 Vajda-Szent-Iváni j. = 1839 Vajda-Szent-Iváni j., 1863 Vajda-Szent-Iváni j.
 Vaskohi j. = 1873-1890 Vaskóhi j., 1900, 1910 Vaskohi j.
 Vécsi j. = 1839 Vétsi j., 1863 Vécsi j.
 Venitzei j. = 1839 Vénitzei j.; 1873 Venitzei j.
 Verseczi j. = 1873 Verseci j., 1839, 1863, 1880-1910 Verseczi j.

p. Arpașul-de-Jos = 1920 p. Arpașul de jos, 1930, 1941 p. Arpașul-de-Jos
r. Cehu-Silvaniei = 1956 r. Cehu-Silvaniei, 1966 r. Cehul Silvaniei
p. Cehul-Silvaniei = 1920 p. Cehul Silvaniei, 1930 p. Cehul-Silvaniei
jud. Maramureș = 1920 jud. Maramurăș, 1930 jud. Maramureș
r. Moldova-Nouă = 1956 r. Moldova-Nouă, 1966 r. Moldova Nouă
jud. Odorhei = 1920 jud. Odorheiu, 1930 jud. Odorhei
p. Odorhei = 1920 p. Odorheiu, 1930 p. Odorhei
r. Piatra-Neamț = 1956 r. Piatra-Neamț, 1966 r. Piatra Neamț
r. Satu-Mare = 1956 r. Satu-Mare, 1966 r. Satu Mare
p. Sânmartin = 1920 p. Sânmărtin, 1930 p. Sânmartin
p. Sânnicolaul-Mare = 1920 p. Sânnicolaul mare, 1930 p. Sânnicolaul-Mare
p. Sfântul-Gheorghe = 1920 p. Sf. Gheorghe, 1930 p. Sfântul-Gheorghe
r. Sfîntu-Gheorghe = 1956 r. Sfîntu-Gheorghe, 1966 r. Sfîntu Gheorghe
r. Sînnicolau-Mare = 1956 r. Sînnicolau-Mare, 1966 r. Sînnicolaul Mare
p. Șimleul-Silvaniei = 1920 p. Șimleul Silvaniei, 1930 p. Șimleul-Silvaniei
r. Șomcuta-Mare = 1956 r. Șomcuta-Mare, 1966 r. Șomcuta Mare
jud. Târnava-Mare = 1920 jud. Târnava mare, 1930, 1941 jud. Târnava-Mare
jud. Târnava-Mică = 1920 jud. Târnava mică, 1930, 1941 jud. Târnava-Mică
r. Tîrgu-Mureș = 1956 r. Tîrgu-Mureș, 1966. Tîrgu Mureș
r. Tîrgu-Secuiesc = 1956 r. Tîrgu-Secuiesc, 1966 r. Tîrgu Secuiesc
jud. Trei-Scaune = 1920 jud. Treiscaune, 1930 jud. Trei-Scaune

A nyomtatott források részletes jegyzéke

- 1839** Fényes Elek: Magyar országnak, 's a' hozzá kapcsolt tartományok mostani állapotja statistikai és geographiai tekintetben. Pesten, 1839, Trattner-Károlyi.
4. köt. Békés, Bihar, Csanád, Csongrád, Máramaros, Szabolcs, Szathmár, Temes, Torontál, Krassó, Arad vármegyék. 479 p.
5. köt. Verőcze, Szerém, Posega, Kraszna, Közép-Szolnok, Zaránd vármegyék, Kővár vidéke, Jász és Kun területek, Hajdu kerület, Magyar tengerpart, Zágráb, Varasd, Kőrös vármegyék. 261 p.
- 1839** Lenk von Treunfeld, Ignaz: Siebenbürgens geographisch-, topografisch-, statistisch-, hydrographisch- und orographisches Lexikon ... Wien, 1839, A. Strauss.
1. Bd. A-F. 392 p.
2. Bd. G-L. 456 p.
3. Bd. M-R. 423 p.
4. Bd. S-Z. 478 p.
- 1840** Fényes Elek: Magyar országnak, 's a' hozzá kapcsolt tartományok mostani állapotja statistikai és geographiai tekintetben. Pesten, 1840, Trattner-Károlyi.
6. köt. Katonai végvidék. Névmutató. VII, 420 p.
- 1850** Az 1850. évi erdélyi népszámlálás. Bev. és összeáll. Dávid Zoltán. 2. jav. kiad. Budapest, 1994, Központi Statisztikai Hivatal. 199 p.
- 1851** Fényes Elek: Magyarország geographiai szótára, melyben minden város, falu és pusztá, betűrendben körülményesen leiratik. 1-4. köt. Pesten, 1851, Kozma Vazul. 2 db. [Hasonmás kiad.] Budapest. 1984, MKKE-ÁKV. 312, 285, 306, 350 p. (Reprint)
- 1857** Dányi Dezső: Erdély 1857. évi népszámlálása. Budapest, 1992, Központi Statisztikai Hivatal. 492 p.
- 1863** Gámán Zsigmond: Helység-névtár. Erdély (és a Partium) minden községének betűrendes névtára. 2. kiad. Kolozsvártt, 1863, Stein János. 121 p.
- 1863** Magyarország helynévtára. A különféle kormányzati ágak szerinti beosztás kimutatásával mint az 1863. év elején fennállott. – Orts-Lexicon des Königreichs Ungarn ... Legujabb hivatalos adatok nyomán összeállították és kiadták B.-R.-A.-P. Pest, 1863, Emich Gusztáv. 875 p.
- 1873** A Magyar Korona Országainak helységnevtára. Szerk. és kiad. az Országos Magyar Királyi Statistikai Hivatal. Budapest, 1873, Athenaeum ny. XII, 235 p., 1538 has.
- 1880** A Magyar Korona Országainak az 1881. év elején végrehajtott népszámlálás főbb eredményei megyék és községek szerint részletezve. 2. köt. Szerk. és kiad. Országos Magyar Kir. Statistikai Hivatal. Budapest, Athenaeum ny. 415 p.
- 1890** A Magyar Korona Országainak helységnevtára. Szerk. Jekelfalussy József. Kiad. Országos Magyar Kir. Statistikai Hivatal. Budapest, 1892, Pesti ny. X, 1895 p.
- 1900** A Magyar Korona Országainak 1900. évi népszámlálása. Első rész. A népesség leírása községenként. Szerk. és kiad. a Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal. Budapest, 1901, Pesti ny. IV, 45*, 612 p. (Magyar statisztikai közlemények. Új sor. 1. köt.)
- (1900)** A Magyar Korona Országainak helységnevtára, 1900. Szerk. a Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal. Budapest, 1900, Pesti ny. IV, 1086 p.
- 1902** A Magyar Korona Országainak helységnevtára, 1902. Szerk. a Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal. Budapest, 1903, Pest ny. IV, 1855 p., 2 t.
- 1907** A Magyar Szent Korona Országainak helységnevtára, 1907. Szerk. és kiad. a Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal. Budapest, 1907, Pesti ny. IV, 1541 p., 1 t.
- 1910** A Magyar Szent Korona Országainak 1910. évi népszámlálása. Első rész. A népesség főbb adatai községek és népesebb puszták, telepek szerint. Szerk. és kiad. a Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal. Budapest, 1912, Pesti ny. VI, 50*, 880 p. (Magyar statisztikai közlemények. Új sor. 42. köt.)
- 1913** A Magyar Szent Korona Országainak helységnevtára, 1913. Szerk. és kiad. a Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal. Budapest, 1913, Pesti ny. XXI, 1712 p., 1 t.
- 1920** Martinovici, C. - Istrati, N.: Dicționarul Transilvaniei, Banatului și cerorlalte ținuturi alipite. Cluj, 1921. 107, 290, 52 p.
- 1930** Recensământul general al populației României din 29 decembrie 1930. Publicat de Sabin Manuilă. Vol. 2. Neam, limba maternă, religie. București, 1938, Institutul Central de Statistică. CLX, 780 p., 4 t.
- 1937** Magyarország helységnevtára, 1937. Szerk. és kiad. a Magyar Kr. Központi Statisztikai Hivatal. Bp. [1937], Hornyánszky. VIII, 4, 822 p., 1 térk.
- 1941** Az 1941. évi népszámlálás. Demografiai adatok községek szerint. Szerk. és kiad. a Központi Statisztikai Hivatal. Budapest, 1947, Stephaneum. IV, 21, 697 p.
- 1941** Recensământul general al României din 1941 6 aprilie. Date sumare provizorii. București, 1944, Institutul Central de Statistică. XXIV, 300 p.

- 1944** Magyarország helységnevtára, 1944. Szerk. és kiad. a Magyar Kr. Központi Statisztikai Hivatal. Bp. [1944], Hornyánszky. XII, 680 p., 1 térk.
- 1954** Indicator alfabetic al localităților din Republica Populară Română. București, 1954, Ed. Științifică. 459 p., 2 térk.
- 1956** Recensământul populației din 21 februarie 1956. Vol. 1. Structura demografică a populației. București, 1960, Direcția Centrală de Statistică. LII, 689 p.
- (1956)** Indicator alfabetic al localităților din Republica Populară Română. București, 1956, Ed. Științifică. 590 p., 1 térk.
- 1966** Recensământul populației și locuințelor din 15 martie 1966. București, 1968, Direcția Centrală de Statistică. [Erdélyi tartományonkénti kötetek: Regiunea Brașov, Regiunea Cluj, Regiunea Hunedoara, Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară.] Vol. 1. Populația.
- (O.T.)** Országismeitabellák Erdély nagyfejedelemség népessége viszonyairól, mint melléklet politikai felhasználásban szükséges változtatások iránti törvényjavaslathoz. – Statistische Tabellen über die Bevölkerungs-Verhältnisse des Grossfürstenthums Siebenbürgen als Beilage zum Gesetz-Entwurf über die nothwendigen Abänderungen in dessen politischer Eintheilung. – Tabelle statistice despre starea populației alu Marelui Principatu Transilvania, achise langa proiectului de lege despre schimbările necesare în împărțirea lui politica. 1862. 19-104. p.